

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobce: **M. H. N.**, narozený dne X
bytem X
zastoupeného advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Moravské náměstí 754/13, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2024, č. j. OAM-1305/ZA-ZA11-HA06-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou postoupenou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2024, č. j. OAM-1305/ZA-ZA11-HA06-2024, jímž bylo o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 29. 9. 2024 rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě uvedl, že žalovaný nesprávně vyhodnotil problémy žalobce, který se zadlužil u lichvářů ve X. Podle žalovaného je nutné, aby žalobce nejprve využil všechny prostředky vnitrostátní ochrany, k tomu žalobce namítal, že žalobce se nyní nachází v ČR a není zřejmé, jak by se mohl nejprve domáhat ochrany u vnitrostátních orgánů. Pokud se žalobce vrátí do X a bude se neúspěšně domáhat ochrany proti lichvářům, nastanou přesně ty důsledky, před kterými se chce azylem v ČR ochránit. Je zřejmé, že se nemůže obrátit na vnitrostátní orgány, aniž by se sám ohrozil. Za této situace je závěr žalovaného nesprávný.
3. Poukazoval na odůvodnění žalovaného, který se odvolával na Informaci OAMP ze dne 1. 2. 2024 a dovozoval z ní, že občané X mají k dispozici dostatečné prostředky vnitrostátní ochrany. Tyto úvahy jsou však pouze teoretické a nezaobírají se tím, jaké jsou skutečně tyto možnosti v praxi. Žalovaný opomíjí vysokou míru korupce ve X, která mu musí být známa z úřední činnosti, její míra je nesrovnatelně vyšší než v ČR. Právnímu zástupci je z jeho praxe známo, že lichváři mají vždy krytí ze strany policie, takže možnost ochrany je vyloučena, naopak v případě nahlášení se jejich situace zhorší. Žalobce to v řízení neuvedl, neboť tuto skutečnost považoval za všeobecně známou, jako ostatní občané X, co prchají před lichváři, žalovanému to musí být známo z úřední činnosti, přičemž větší množství takových žadatelů svědčí o systémové nemožnosti domáhat se ochrany. Žalovaný se však s takovou skutečností nijak nevypořádal. Právní zástupce žalobce nemůže obdobné případy uvést s ohledem na advokátní mlčenlivost.
4. Vzhledem k výše uvedenému by žalobci měla být udělena přinejmenším doplňková ochrana.
5. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný trval na správnosti napadeného rozhodnutí a plně na něj odkázal. Zjistil skutečný stav věci, posoudil případ ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce uvedl v průběhu správního řízení a opatřil si potřebné podklady.
7. Tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byla žalobcova snaha zůstat v ČR, vydělat si peníze na splacení dluhů a obava z věřitelů. Žalobce má přitom v řízení povinnost tvrzení, žalovaný udělal maximum, aby žalobce tuto povinnost mohl splnit, s žalobcem byl proveden pohovor, při kterém mohl uvést všechny podstatné skutečnosti, žalovaný zjistil skutkový stav v dostatečném rozsahu a opatřil si i aktuální informace o zemi původu. Ekonomické důvody žádosti nepovažoval za relevantní, k čemuž poukázal na judikaturu Nejvyšší správního soudu.
8. Žalovaný měl za to, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany s cílem legalizace pobytu na území České republiky. Institut mezinárodní ochrany nemůže sloužit k řešení pobytové otázky cizinců.
9. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Obsah správního spisu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

10. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 29. 9. 2024 v České republice žádost o mezinárodní ochranu a v poskytnutí údajů k této žádosti ze dne 2. 10. 2024 uvedl, že je státním příslušníkem X, nikdy nevyvíjel politickou aktivitu a nebyl členem žádné politické strany nebo hnutí, je ženatý, manželka žije ve X s jejich třemi dětmi, z vlasti žalobce odcestoval naposledy v listopadu 2023, kdy přicestoval do České republiky, je zdravý. Požádal proto, že ve X má dluhy, je pod tlakem věřitelů, obává se vrátit domů, potřebuje tu pracovat a vydělat peníze.
11. Při pohovoru dne 2. 10. 2024 žalobce uvedl, že má ve X manželku, děti a rodiče, rodina nemá vysoké příjmy, žalobce má ve X dluhy, vycestoval, aby našel zaměstnání a vyhnul se povinnosti platit dluhy, pracoval na Maltě i ve Španělsku, do ČR přijel, protože je tu snazší získat práci, dělal tu různé práce, ve X má bankovní i nebankovní půjčky, doklady od nich nemá, jsou po splatnosti, má 4- 5 věřitelů, jsou to jeho známí, jsou sjednané vysoké úroky, žalobce se bojí to ve X nahlásit, že by se mu věřitelé pomstili, už vyhrožovali jemu i manželce, žalobce však policii nevolal, neboť je to věc, co mají s věřiteli mezi sebou. Problémy s policií ani se státními orgány žalobce neměl, ani jiné problémy neměl, nebyl trestně stíhán ani odsouzen, byl konfrontován se svým tvrzením v rámci řízení o správním vyhoštění, kde uvedl, že mu v zemi původu nic nehrozí a chce se tam vrátit. Uvedl, že na vnitřní přesídlení nemá finanční prostředky.
12. Ke svým tvrzením nic nedoložil, k seznámení se s podklady se nedostavil.
13. Žalovaný shromáždil tyto podklady týkající se situace ve X: Informace OAMP – X – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, Stav: červen 2024 ze dne 4. 6. 2024, Informace OAMP – X – Půjčky, úvěry a lichva ze dne 1. 2. 2024.
14. Napadené rozhodnutí bylo vyhotoveno dne 27. 11. 2024. Tvrzeným důvodem žádosti byla snaha žalobce v ČR zůstat, pracovat a splatit dluhy, obává se nátlaku věřitelů. Žalovaný podrobně rekapituloval všechna žalobcova tvrzení. Dospěl k závěru, že žalobci nelze udělit azyl z důvodu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, protože ve vlasti nevyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalovaný nemohl přiznat azyl ani z důvodu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce nemohl ve vlasti pocítovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, žádné takové důvody nebyly tvrzeny. Výčet důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu je taxativní a žalobce žádný z nich nenaplnil. Legalizace pobytu není relevantním důvodem, žalobce ji měl řešit jinou cestou. Důvodem nejsou ani čistě ekonomické potíže, pokud nejsou spojeny s důvody dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Obavy z věřitelů rovněž nelze pod takové důvody podřadit, jedná se o soukromé osoby, žalobce ani nevyhledal ochranu u orgánů domovského státu, nelze tedy shledat, že by nebyly ochotny nebo schopny mu ochranu poskytnout. Z Informace OAMP Půjčky, úvěry a lichva zjistil, že půjčky načerno jsou nežádoucí a nelegální, X má vytvořenou příslušnou legislativu v občanskoprávní i trestněprávní oblasti, lze se bránit v občanském soudním řízení nebo může jít i o trestný čin lichvy a dlužník se může obrátit na orgány činné v trestním řízení, sám by nebyl postižen, z toho plyne, že občané X mají možnost obrátit se s žádostí o pomoc na X státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Při posuzování humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný konstatoval, že žalobce je dospělý, svéprávný, zdravý a praceschopný, jeho situace není nijak mimořádná. Na humanitární azyl není nárok a žalobce se jej ani výslovně nedomáhal. Při posuzování Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný uvedl, že žalobci nehrozí vážná újma formou trestu smrti nebo poprav. Dále se zabýval otázkou, zda žalobci hrozí mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Žalobce nijak nevystupoval proti režimu, nebyl trestně stíhán ani neměl potíže se státními orgány či s vycestováním z vlasti. Není tak žádný důvod se domnívat, že by se o něj státní moc zajímala v případě jeho návratu do X. Žalovaný neshledal ani naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 písm. c) zákona o azylu, protože ve X neprobíhá mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
 16. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., neboť účastníci řízení souhlasili s projednáním věci bez jednání.
 17. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec dle písm. a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo dle písm. b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
 18. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
 19. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
 20. Žalobce vytýkal žalovanému, že se nezabýval vysokou mírou korupce ve X, což mělo být žalovanému známo z úřední činnosti. Tuto námitku směřující do nedostatečně zjištěného skutkového stavu nepovažuje soud za důvodnou. Je třeba konstatovat, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází. Žadatele stíhá břemeno tvrzení, důkazní břemeno je následně rozloženo mezi něj a správní orgán (rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016-32). Soud dále připomíná, že „*správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 cit. zákona jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení*“.
- Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou zamítne. Nedojde-li k zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné ve lhůtě třiceti dnů od zahájení správního řízení, vydá rozhodnutí dle ustanovení § 12 s dalšími akcesorickými výroky. To ovšem neznamená a z žádného ustanovení zákona tak nelze dovodit, že by správnímu orgánu za této situace vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 zákona č. 71/1967 Sb. má pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl“ (viz rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59, č. 181/2004 Sb. NSS). Jak Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 – 86: „zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí.“

21. Žalobce svými jednoznačnými tvrzeními určil rozsah, v jakém žalovaný věc posuzoval. Sdělil žalovanému, že má ve X dluhy a věřitelé mu kvůli tomu vyhrožovali, na dotaz, zda se obrátil na vnitrostátní orgány uvedl pouze, že ne, policii nevolal, neboť je to věc, co mají s věřiteli mezi sebou. Žalobce tedy nezmínil nic, co by se týkalo korupce či neefektivity vnitrostátní ochrany. Uvedl, že se na policii ani jiné orgány neobrátil, ale jako důvod uvedl pouze to, že je to věc mezi ním a věřiteli. Žalovaný tak nepochybil, pokud z těchto tvrzení vycházel, neboť žalovaný nemůže za žalobce domýšlet azylově relevantní skutečnosti ani pokládat návodné otázky.
22. Povinnosti tvrzení pak žalobce nezbavuje ani jeho domněnka, že by určitá skutečnost mohla být žalovanému známa z úřední činnosti. Žalobce má povinnost vyličit žalovanému úplný a věrohodný azylový příběh, o který opírá svou žádost o mezinárodní ochranu, a nikoli spekulovat, zda určitá skutečnost může či nemůže být žalovanému známa. Žalovaný pak v rozsahu tvrzení žalobce zjistil skutkový stav dostatečně, z aktuální Informace OAMP ze dne 1. 2. 2024 se podává, že žalobci je ve státě původu dostupná dostatečná a účinná ochrana před nezákonným jednáním soukromých osob – lichvářů, z této zprávy nijak neplyne, že by tato ochrana byla nějak oslabena v důsledku korupce. Žalobní námitka je zcela neurčitá a ničím nepodložená, a tedy nezpůsobila vyvrátit skutkový stav řádně zjištěný žalovaným. Soud konstatuje, že ani nejde o obecně známou skutečnost, že by vnitrostátní ochrana v zemi původu byla neúčinná v důsledku korupce, přičemž informace o zemi původu mohou být notorií pouze za výjimečných okolností (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 1. 2020 č.j. 4 Azs 427/2019-40). Žalobce nepoukázal ani na žádnou judikaturu, která by svědčila jeho námitce, a ani soudu není taková judikatura známa. Ba naopak, dle konstantní judikatury v zemi původu žalobce je dostupná ochrana před nezákonným jednáním lichvářů a tzv. černými půjčkami (srov. usnesení NSS ze dne 25. 5. 2023, č. j. 4 Azs 87/2023 – 41). Soud shledal, že žalovaný zjistil skutkový stav dostatečně a námitka není důvodná.
23. Z toho plyne, že žalobce své tvrzené problémy opíral výlučně o problémy se soukromými osobami, kterým dluží peníze. Žalovaný tak nepochybil, pokud v reakci na tvrzení žalobce vyhodnotil, že se nemůže jednat o důvody ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť se nejednalo o uplatňování politických práv a svobod, ani dle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť se nejedná o žádné z taxativně vyjmenovaných důvodů dle tohoto ustanovení.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

24. Soud rovněž ve shodě s žalovaným konstatuje, že v případě jednání soukromých osob musí žadatel nejprve využít všech prostředků ochrany, které nabízí jeho domovský stát, přičemž potenciální důvod k udělení mezinárodní ochrany by mohl nastat teprve tehdy, kdyby ochrana v zemi původu selhala nebo byla nedostatečná. K tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003 – 44: „*Neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice poskytnuta byla, ale neúčinně*“. Dle rozsudku NSS ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 – 41: „*aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany*.“ Soud též odkazuje na rozsudek NSS ze dne 12. 10. 2023, č. j. 18 Az 29/2023-30, podle kterého „*v případě soukromých osob jako původců pronásledování nebo vážné újmy musí přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování*.“ Vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování, pokud politický systém dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů (rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003-36). Potíže se soukromými osobami tedy mohou zakládat azylově relevantní důvod pouze v případě, že státní orgány nejsou schopny nebo ochotny zajistit proti takovému jednání odpovídající ochranu.
25. Žalobce své potíže během svého pobytu ve X bez zřejmého důvodu žádným způsobem neřešil, místo toho vycestoval do Evropy, nelze tak konstatovat, že by ochrana v zemi původu selhala nebo byla nedostatečná. Neuvedl ani žádnou skutečnost, která by nasvědčovala tomu, že by mu v případě potřeby byla tato pomoc odepřena nebo by byla nedostupná. Žalovaný přitom na podkladě Informace OAMP zjistil, že taková účinná ochrana je v zemi původu žalobci dostupná. Za těchto okolností není chybná konstrukce, dle které se žalobce nejprve musí obrátit na vnitrostátní orgány a nemůže úspěšně žádat o mezinárodní ochranu, aniž by tuto možnost vyčerpal.
26. Soud shledal, že žalovaný se s možným ohrožením ze strany věřitelů a s dostupností vnitrostátní ochrany vypořádal především v části týkající se azylu, přičemž explicitně toto vypořádání neuvedl z hlediska doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Soud však shledal, že toto pochybení není natolik zásadní, že by mělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť principy nutnosti využití vnitrostátní ochrany před jednáním soukromých osob jsou stejné jak z hlediska doplňkové ochrany, tak z hlediska azylu, přičemž žalovaný správné odůvodnění v části týkající se azylu uvedl. Tyto závěry se tak přiměřeně uplatní i z hlediska doplňkové ochrany. Bylo tedy zřejmé a dostatečně podložené, že žalobce se může účinně obrátit na vnitrostátní orgány s žádostí o pomoc, pokud bude mít obavy z jednání věřitelů, systém ve X mu dává možnost domáhat se ochrany svých práv u tamních státních orgánů.
27. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
28. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. června 2025

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.